

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vseki dan pogodine, iznajmi se deluje in prenese.

Iznosilnik s do 500.000 D. od 10-15. počasni 500 D. 50 p. vrednost
petti vrsta 2 D. matic, poslovna, ležarna, zdravstvena, poslovni petti vrsta 3 D.
poročne, zaseče velikost 15. vrst 30 D. matic, poslovne, ležarna 50 p.
Ravnatelj je pri nasocih eden način upozorjanja — iznosilnik dnevno poročna.

Vprašanjem glede iznosilnikov naj se pošali sporočila na odgovor.

Ustanovitelj „Slovenski Narod“ in „Narodna Univerza“ Knjižnica
ulica št. 5, prizidno. — Telefonski 304.

Ustanovitelj „Slovenski Narod“ Knjižnica ulica št. 5, L. občinskega

Telofon 304. 32.
Sporočila so podpisana in zadostno izvedena.
Rokopisov se ne vrata.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v Slovinsku navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poštnina plačana v gotovini.

Slovenski Narod velja:		Jugoslavija	
v Ljubljani	po pošti	v Ljubljani	po pošti
12 mesecev	-	Din 144	Din 254-
6	-	22	152-
3	-	36	66-
1	-	12	22-

Pri neskladnosti povabilja uporabe dajše iznosilnika doplatiti.
Nedeljski nasoci naj pošljajo v prek nasocnico vedno Din 1 po nakaznici.
Na samo pismeno naročila brez postavitev denarja se ne moremo ozirati.

Bulgarija in Mala antanta.

S problemom odnošajev Male antante napram Bulgariju po prevratu se peča urednik narodno - demokratskega lista »Moravsко-Slezki demokrat« v uvodnem članku, kjer izvaja:

V kolikor je znano, je bila Mala antanta ustanovljena izključno z namenom, da bdi nad izvršitvijo trianonske mirovne pogodbe od strani Madžarske. Mala antanta mora biti torej nekaka deželna zveza, ki naj skrb za ohranitev miru in konsolidacijo Srednje Evrope. Zato je razumljivo, da so vse tri zvezne države nastopile energično in složno proti nakani Karla Habsburškega, ki je hotel incenirati monarchistični prevrat na Madžarskem, kar bi pomnenilo kršitev miru v vsej Srednji Evropi. Mala antanta je tedaj zagrozila Budimpešti z vojaško akcijo. Solidarnost Male antante je bila tedaj podvržena težki preizkušnji, toda z veseljem je treba ugotoviti, da so vse tri države sijajno prestale to preizkušnjo. Nedavno pa so dogodki vznemirili politično atmosfero Male antante. Pod naporom najširše koalicije je bil strogomoglavljen v Bolgariji režim Stambolijskega, česar zmanjša politika je docela odgovarjala Mali antanti. Dogodki, ki so se odigrali v Bolgariji, so se tiskali neposredno sami Jugoslavije in Romunije. Mi se nahajamo na strani in precejdalec od Sofije in ne vežemo nas nobena posebna pogodba, da bi se aktivno vmešavali v bolgarske stvari, kajti kakor rečeno, ima povsem drugačno nalogo. In vendar se je zgodilo nekaj, kar je vrglo na položaj Male antante v zvezi z dogodki v Sofiji zelo neprjetno luč. Češki tiskovni urad je ves teden oblegal naše liste z absurdnimi vestmi, ki jih je črpal iz tendencioznih virov in z grobo netaktnostjo se je vrgel na novo sofijsko vlado, ki jo je brez vsakega povoda in dokaza obdolžil, češ da je germanofilska in v stikih s Ferdinandom in Radoslavom. V Beogradu so gledali na vse, kar se je dogodilo v Bolgariji, s skrajnim nezaupanjem. Čuli so se glasovi: intervencija, vojaški pohod proti Sofiji, vojaška akcija celokupne Male antante. V Beogradu so vsi z navdušenjem ponavljali besede češkoslovaškega poslanika Šebe, da je Češkoslovaška solidarna z Jugoslavijo. Nad obzorjem se je pokazalo krvavo znamenje bratomorne vojne.

V Pragi so se prestrašili zato, ker so spoznali, da so šli veliko predaleč in da utegnejo nastati potrežkoče, ki bi diskreditirale Malo antanto. Toda prški politični krogi so spoznali to prepozno, kajti Mala antanta je bila že diskreditirana. In zato se je bilo treba umakniti. Iz Prage se je razširil svarilni glas, da do intervencije ne sme priti, da po mnenju velesil za to ni nobenega povoda, kajti nova vlada ni prekršila neuillske

mirovne pogodbe in da sploh ni potrebno noben ultimatum, vendar pa je ne glede na to Češkoslovaška pripravljena tudi v bodoče moralno in diplomatsko podpirati Jugoslavijo. Ta podpora pa je bila v resnici enaka ničli.

Evo, zakaj se je nepričakovano na vdušenje, ki so ga povzročile negotove besede našega poslanika Šebe o solidarnosti med Češkoslovaško in Jugoslavijo, izpremenilo končno v beogradski javnosti v mrzljivo napram nam. Beograd je pustila na cedilu Romunija, zapustila ga je Poljska, ki mu je vedno dajala nasvetne glede treznosti in miroljubnosti. Sedaj pa je čutil, da je dvakrat zapuščen tudi od Prage, ki mu je spozetka prigovarjala, naj Jugoslavija začne vojaško akcijo, pozneje pa, ko je nastopil odločilni trenotek, se je pa umaknila in prisilila tudi jugoslovensko vlado, da odstopi, kar je bil občuten diplomatski poraz. Treba je priznati, da je bil jugoslovenski zunanj minister dr. Ninčić na višku svojega položaja, da se je dobro zavedal svoje velike odgovornosti in da se je izkazal kot velik in previden politik celo v trenotku, ko je praska zunanje ministrstvo živel pod dojmom intervencije. To intervencijo so pravočasno preprečile včesle, ki so odrekle Mali antanti pravico, vmešavati se v notranje zadeve Bolgarije. Dr. Ninčić je hladnokrvno proučil položaj in ubral pravo pot. Njegova naloga je bila težka, toda končno je vendar le obvladal situacijo.

Zaradi naše zunanje politike se je pojavilo v Mali antanti nesoglasje. Hoteli so izkoristili Malo antanto za nekaj, kar ni njen dolžnost in kar ne spada v njen program. Naravna posledica tega je bila razdelitev v dva tabora: z ene strani Romunija in Poljska, z druge strani Češkoslovaška in Jugoslavija. Toda Romunije ni mogoče dolžiti, da je premovalo solidarno. V Bukarešti vedi, s kakšnim namenom je bila ustanovljena Mala antanta; poleg tega pa smatrajo, da bi bilo nepošteno, ako bi Mala antanta v celoti nastopila proti bedni Bolgariji, če prebivalstvo je dvakrat manjše od oborožene sile Male antante. Naloge to zveze so gotovo bolj vzvišene in bolj poštene. Zato v tem incidentu ni treba videti nič smešneg ali ponizevnega, kakor sta hotela storiti Praga in Beograd. Kako naj se Madžarska boji Male antante potem, ko se je prepričala, kako slednja po nepotrebnom izpodkopava svoje sile? S to našo politiko je bilo zasenčeno ne samo dobro imale Male antante, marveč tudi interesi naše države. S temi platončinimi izvarami o zvestobi za zvestobo si ne moremo zajamčiti prijateljstva Jugoslavije. Danes nam Beograd očita prav tako kakor Romunija, da smo ga izdali.

Jugoslovenski tisk nam je brez posebnih vinkov to povedal. S svojim so-

vražnim stališčem napram Cankovi vlasti, ki je nismo hoteli priznati, smo se torej samo po nepotrebrem diskreditirali. Največ pa je pri tem trpelo dobro imale Češkoslovaške v sami Bolgariji. Kako težko mora biti pri srcu inteligenčnemu Bolgaru, ki je znova začel svobodno dihati, ko čuje, da se v državi, ki je pred 40 leti rodila njegove najboljše

kulturne apostole, objektuje tiranstvo in smuje zarota proti novi vladi vseh narodnih strank. Da li more to koristiti našim gospodarskim interesom, ki so bili v Bolgariji precej veliki in mar ne zememo s tako tujo in pesimistično politiko Bolgarije v roko držav, kjer bi ne bilo želeli, da jo vidimo?

Libeliški dogodki in „Gillier Zeitung“.

Pod naslovom »Wildwest an der Kärntnergrenze« prinaša »C. Z.« z dne 26. julija poročilo o znanem libeliškem obmejnem dogodku zaradi brizgalne libeliške požarne brambe. O nepočetenosti poročevalcev ne more biti govora, saj so slovenski listi že zadosti poročali tem dogodku, o njegovih predzgodovinah in posledicah, in saj je poročevalec očvidno tudi sam Korošec, doma bližu Libelič. Zato je tem bolj značilno, da se poročevalci v celi vrsti dogodkov, ki so se dogajali slednji čas na Koroškem, omeju samo na epizodo rešitve brizgalne po Libeličem. Ze v tem se vidi njegova omejenost in hinavščina. Z lahko prezre poročevalcev izjavljiv začetek vseh dogodkov protizakonito, ob asistenci avstrijskega orožništva izvršeno izropanje enega šolskega razreda libeliške šole, libeliškega občinskega urada in gasilne shrambe po avstrijskih državljanih, z lahikoto gre preko dejstva, da je bila brizgalna last libeliških posestnikov, malarštvo, da ni vredno omeniti, se mu zdi, če avstrijsko orožništvo aretriira brez vsake upravnosti in da se je izkazal kot velik in previden politik celo v trenotku, ko je praska zunanje ministrstvo živel pod dojmom intervencije. To intervencijo so pravočasno preprečile včesle, ki so odrekle Mali antanti pravico, vmešavati se v notranje zadeve Bolgarije. Dr. Ninčić je hladnokrvno proučil položaj in ubral pravo pot. Njegova naloga je bila težka, toda končno je vendar le obvladal situacijo.

Zaradi naše zunanje politike se je pojavilo v Mali antanti nesoglasje. Hoteli so izkoristili Malo antanto za nekaj, kar ni njen dolžnost in kar ne spada v njen program. Naravna posledica tega je bila razdelitev v dva tabora: z ene strani Romunija in Poljska, z druge strani Češkoslovaška in Jugoslavija. Toda Romunije ni mogoče dolžiti, da je premovalo solidarno. V Bukarešti vedi, s kakšnim namenom je bila ustanovljena Mala antanta; poleg tega pa smatrajo, da bi bilo nepošteno, ako bi Mala antanta v celoti nastopila proti bedni Bolgariji, če prebivalstvo je dvakrat manjše od oborožene sile Male antante. Naloge to zveze so gotovo bolj vzvišene in bolj poštene. Zato v tem incidentu ni treba videti nič smešneg ali ponizevnega, kakor sta hotela storiti Praga in Beograd. Kako naj se Madžarska boji Male antante potem, ko se je prepričala, kako slednja po nepotrebnom izpodkopava svoje sile? S to našo politiko je bilo zasenčeno ne samo dobro imale Male antante, marveč tudi interesi naše države. S temi platončinimi izvarami o zvestobi za zvestobo si ne moremo zajamčiti prijateljstva Jugoslavije. Danes nam Beograd očita prav tako kakor Romunija, da smo ga izdali.

Jugoslovenski tisk nam je brez posebnih vinkov to povedal. S svojim so-

opravitiči aretrijo jugoslovenski državljanov po avstrijskih orožnikih. Državljani smisla celo poročilo nima, krečjo mu se ta, da svetovnost nemškega jezika kaipa pripomore, da se Slovence pred svetom obremeniti s kakšno lumperijo. Vrača surovost, protizakonita samopasnost in bedasta maščevalnost avstrijskih orožnikov, avstrijskih državljanov je tako očividna, ta Nemec pa zavira oči in krivenči resnico. Duša zasutnjena! Za postopanje Avstrije ne najde niti ene besede graje, pač pa napada Libeličane, naše državljanje, in sumniči naše orožnike.

Bilo bi nesmiselno pisati tako dolg odgovor na tako klavno enostransko poročilo, toda stališče, ki ga zavzema »C. Z.« o vseh vprašanjih, ki se tičejo Koroške, je tako izzivalno krivično, da zahteva ostrih odgovorov. »Gillier Zeitung« naj občuti, da mora koroško vprašanje obravnavati z vso previdnostjo in da smo Slovenci tu občutljivi, kakor nikjer drugod. Ona mora spoznati, da njenja dolžnost ni, braniti koroških Nemcev, teh naibrujalnejših zastopnikov nemškega naroda, samo zato, ker so Nemci, temveč je njenja dolžnost, braniti pravico, in naj je ta na katerikoli strani.

SOCIJALNA POLITIKA ITALIEJE

V zadnjem času se je sprožilo v Italiji vprašanje o revizijski socialne zavarovanje v slučaju bolezni. Ministrstvo za socijalno politiko je izjavilo, da bo v teh vprašanjih kmalu izdelan nov zakonski mazec. Narodna blagajna za socialno zavarovanje je bila ustanovljena v Italiji z zakonom od dne 17. julija 1898 leta. Ta centralna blagajna ima več podružnic, med katerimi je podružnica država blagajno in invalidov v trgovske mornarice, nacionalno blagajno poročnic blagajno privavnega prometnega objekta in blagajno za pokojnino osobj parobrodov družb. Poleg tega skupi omenjena centralna blagajna trdi za zavarovanje v slučaju starosti in invalidnosti 1 milijard 233 milijonov lir, za invalide trgovske mornarice 98 mil. lir, za porodnice 16 mil. lir, za pokojnino osobj lokalnih železnic 71 mil. lir in za pokojnino osobj parobrodov družb 14 mil. lir.

S katero pravico so avstrijski državljanji ob asistenci avstrijskih orožnikov vzeli libeliškim posestnikom njihove lastnine? Če gremo tej stvari prav resno na dno, moramo čisto nepristransko reči itd., tako se krivi in zvija jegulasti poročevalci. Nič tam rad ljudi, ki poudarjajo svojo objektivnost, ker so navadno hudo zavratni. Zavratno je tudi to poročilo. Poročevalci izraža strah, kaj bi se moglo zgoditi, če bi, ako bi, no, če bi na avstrijski strani prišlo do boja. Ne smisli! Vprašanje se glasi:

S katero pravico so avstrijski državljanji ob asistenci avstrijskih orožnikov vzeli libeliškim posestnikom njihove lastnine?

Zakaj se avstrijska in naša oblast nista pravočasno in odločno zavzeli za libeliške pravice?

Katero je pravno in moralno opravješnje, da avstrijski orožniki arerijo dva jugoslovenska državljanina, Libeličana, ki sta imela pravilne legitimacije, kar so potrebole za obmeni promet, ki pri rešitvi brizgalne splošnosti bila udeležena, ter ju vključena od dela na polju odzelenje v avstrijske zapore?

Zakaj ju še do danes, 27. julija, niso izpuštili?

S tem, da je iz celega kompleksa dogodkov iztrgal poročevalc »C. Z.« samo eno epizodo, je pred vsem hotel

Indokineške banke. Nato je Raymond Mévil vrgel svojo palico enemu izmed pravkar prihlielih boyev in vstopil.

Stara in prostorna hiša je bila povsem kolonialno urejena. Dve predstovske vrti vodili v načrtovane kruške na hajajoči se sprejemnico, ki je segala v verando s težkimi zavesami. Vse tu je bilo veliko, da bi se notri kar izgubil, in visoko kakor kaka cerkev, medstene se niso dotikal stropa in pod bruni je krožil topel zrak. Spodaj je bilo hladno, in oprava iz ebenovine, v katero je bila vložena biserina matica, je izdihalava vonji po domačnosti. V predvečju je Raymond Mévil zadel na nekoga, ki je pravkar hotel oditi — bil je to resnoben, plešasti mož, s citronasto-rumeno poščepo in tehnčnimi kretujami, hišni gospodar, odvetnik Ariette. Moža sta si prav srčno segla v roke; odvetniku se je mračno obliče zjasnil celo v smehljaj vzradovanja, s čimer ni imel navade, pozdravil vsakega obiskovalca.

»Moja žena je doma,« dragi prijatelj, je dejal, »veseli me, da ste jo prišli obiskat. Že dolgo nisem imel prilike, da vas vidim pri sebi.«

»O, Eskulap?« je vskliknila, »ak dobr vetr vas je privpel semkaj?«

»Eskulap,« je odvrnil zdravnik, »če počastil pravico.«

Claude Farrère — prevel Miran Jarc:

Civiliziranci.

Roman. (1)

L.

Na dvorišču, ki so ga senčile visoke platane med poslopjem in omreženimi vrti, sta dva tonkinska tekača pripljala zelo odličen, pološčen in s strehom okovan voziček. Vprejla sta se med vilnatih ojsei in čakala svojega gospodara nepremično kot dva žolta, v svilo običajno malika. Voziček s tekačema je vzbujal vtič dražestne kočijice, ki je ugajala celo v Saigonu, kjer so se samo še mali ljudje posluževali takega vozila. Toda doktor Raymond Mévil je bil zelo originalen in je itak tudi imel viktorijsko in stasite dirkače, vsled česar mu družba ni zamerila njegovega veseila do ročnega vozička, čeprav je s tem na sicer razkošen način žalil vladajoče običaje.

Bila je četrtta ura. Ob tem času se navadno tamčnji prebudoju iz popoldanskega spanca. Doktor pozneje ni več sprejemal — ta uredba je bila zelo obzurna v tem kraju, kjer so ceste do

Jeznic, 54 mil. v podjetja za vodne naprave in melioracijo, 53 milijonov v podjetja za izkoriščanje električne sile in 113 mil. za zgradbo delavskih in uradniških hiš. Koncem marca so sklicali italijanski delodajalci kongres, na katerem so posebe razpravljali o zavarovanju delavcev. Gledo zavarovanja v slučaju nesreče je kongres zavzel stališče, naj se prepusti osebni iniciativi in ne monopolizirati. To zavarovanje mora biti neodvisno in ločeno od drugih vrst zavarovanja. Gledo zavarovanja v slučaju invalidnosti in starosti je kongres točno opredelil, koliko mora prispevati v fond držav in kako se ima vrstiti državnemu nadzoru nad trošenjem tega denarja. O zavarovanju v slučaju nezaposlenosti je kongres sklenil, da mora biti faktuativno, da mora razlikovati med poledelskimi in industrijskimi delavci in ne upoštevati slučajev, ko je nezaposlenost posledica kon-

fikta med delodajalcem in delavci. Največ pozornost pa je posvetil zavarovanju v slučaju bolezni. V tem oziru je bilo sklenjeno, da mora ta vrsta zavarovanja predstavljati vsem drugim in mora biti organizirana in izvedena kot prva naloga socialne politike.

Iz navedenega je razvidno, da je bil kongres italijanskih delodajalcev zelo predviden in obziran. V nekaterih državah res ni mogoče storiti vsega naenkrat in zato se lahko razširi zavarovanje delavcev samo polagom. Toda potreba zavarovanja je tako velika, da bi bil socialni zločin, aki bi se zadrljavi njegov razvoj kadar je mogoče, da to vprašanje napreduje. Ne morem pozabiti, da je socialni napredok nemogor brez zavarovanja dela v osnih slučajih, ki teže delavstvo materielno in ga ubijajo moralno.

Telefonska in brzojavna poročila Uspehi sinajske konference.

— Praga, 2. avgusta. (Izv.) Češko-slovaški tiskovni urad objavlja poročilo iz Beograda o pomenu sinajske konference.

V Sinaju sklenjenemu sporazumu članov Male antante v vseh gospodarskih in političnih vprašanjih prisluhajo tukajšnji politični krogi velik pomen z ozirom na slošni položaj v Evropi. Zato je, da je vsled diferenc v reparacijskem vprašanju povzročeno razrahljanje zvezne zapadnih velesil avtomatično povzročilo ožjo zvezo držav Male antante, ki bodo z ozirom na važne komplikacije nekega dne poklicane, da varujejo same s svojo lastno močjo pravice, izvirajoče iz trianonske in neuillske mirovne pogodbe. Manifestacija solidarnosti Male antante je v Budimpešti in v Sofiji napravila najglobokejši vtis. Glavni cilji konference je bil v vsem obsegu popolnoma dosežen.

Vprašanje sistemizacije Reke.

— Beograd, 2. avgusta. Na včerajšnjem seji ministrskega sveta je poročal pomočnik zunanjega ministra Ljuba Nešić o odnosnih napram Italiji in o pogajanjih, ki so se pričela 31. julija t. l. med našo in italijansko delegacijo v Rimu v zadevi sistemizacije Reke. Oficijelna seja paritetne komisije je bila pod predsedstvom senatorja Quartierja.

Razpust hrvatskega separatističnega društva.

— Zagreb, 2. avgusta. (Izv.) »Služene narodne novine« so včeraj priobčile odredbo pokrajinskega namestnika za Hrvatsko in Slavonijo, s katero se razpušča društvo vpojenih oficirjev in vojaških uradnikov za Hrvatsko in Slavonijo radi prekoračenja svojega delokroga. Profi temu razpustu današnji odbor odločno protestira, ker je bilo omenjeno društvo povsem humanino in je zasledovalo edino človekoljubne cilje: podpirati umirovljene oficirje in ščititi njih stanovske interese. List omenja, da je Češkoslovaška na podlagi sklepov rimske konference iz l. 1921 dočila pokojnine umirovlenim oficirjem v češkoslovaških kronah iste višine, da je Romunija v lejih iste višine, dočim naša država odklanja slično določitev pokojnine v dinarijih.

Usoda jugoslovenskih internancev na Madžarskem.

— Budimpešta, 2. avgusta. (Izv.) Na podlagi sklenjenega sporazuma med Madžarsko in našo vlado je 27. julija odpotovala mešana komisija v taboršči internirancev v Salacegerszegu. Komisija je vse ukrnila za povratek teh internirancev v domovino. Naši vladi je predloženo poročilo in ves material, da ukrne vse potrebno za povratek teh internirancev.

PRIHOD BOLGARSKEGA POSLANIKA V BEOGRAD.

— Beograd, 2. avgusta. (Izv.) Novoimenovani bolgarski poslanik na našem dvoru Vankarevski je prispel na svoje službeno mesto. Včeraj je namegal izročiti v zunanjem ministrstvu akreditivno pismo, a ga je sprejel samo pomočnik zunanjega ministra Ljuba Nešić. Včerajšnji ministrski svet je razpravil tudi o akreditiranju bolgarskega poslanika in o vprašanju, ali naj zunanj minster dr. Ninčić oficijelno sprejme poslanika Vankarevskoga in o poslanikovi avdijenci pri Nj. Vel. kralju Aleksandru.

Poročilo o novih razbojniških vpadih na naše južne obmejne kraje je precej neugodno vplivalo na stališče bolgarskega poslanika, ki skuša, da pride v čim tesnejše stike z našimi merodajnimi krogmi. Naša vlada stoji za enkrat na stališču, da se formalno obnove normalni odnosai med našo in bolgarsko vlado. Veliko nezadovoljnost je vzbudila v vladnih krogih tudi vest iz Sofije o ilindžiški manifestaciji, ki je določena za dan 5. t. m. Poslanik Vankarevski je izjavil sotrudniku »Samouprave«, da je prispel v Beograd z nalogo

izvoz moke. — Novi Sad, 2. avgusta. (Izv.) Zvezna lastnikov milinov je predložila vladu prošno za izvoz moke.

POOSTRITVEV RAZMERJA MED FRANCIJO IN ANGLIJO.

— Pariz, 2. avgusta. (Izv.) Z veliko radovnostjo pričakovana izjava angleške vlade o francoski noti bila podana v spodnji zbornici. Petit Journal poroča, da Anglia podpira Cunovo vladu, skušajoč dvigniti kurz marke. Anglia pa bo imela v tem oziru le zasnovane uspehe.

— London, 1. avgusta. (Izv.) Na današnji seji zbornice je ministrski predsednik Baldwin rekel, da poda na jutrišnjem seji izjavo o reparacijskem vprašanju. Ministrski svet je imel dopoldne in popoldne daljšo sejo. Sklepi vlade so popolnoma tajni.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR DEBATA O POLITICNEM POLOZAJU.

— Berlin, 2. avgusta. (Izv.) Dne 8. t. m. se sestane nemški državni zbor. Državni finančni minister Hermes otvoril debato o zunanjopolitičnem položaju s tem, da predloži dva zakonska predloga o kreditih za Poruhre in o novih davkih. Pričakuje, da se razvije obširna debata o finančnem položaju Nemčije. Državni kancelar dr. Cuno namerava podati pregledno poročilo o notranji in zunanj situaciji.

VELIKA NEVIHTA V BEOGRADU.

— Beograd 2. avgusta. (Izv.) Snoch ob 7. je nastala nad Beogradom in okolico velika nevihta, ki je povzročila zelo mnogo materijalne škode. Dvignil se je pravi ciklon.

ZELENJSKA NESRECA V NEMCIJIL.

— Berlin, 1. avgusta. (Izv.) Število žrtev železniške nesreče na postaji Kreisen je se povečalo na 60. Ravnotoliko je število ranjenih. Med ranjenimi se nahaja tudi kulturni tehnik, koresnik Slovenec Ferdinand Kulterer.

Politične vesti.

Poročilo zunanjega ministra o sinajski konferenci.

— Beograd, 2. avgusta. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić je, kakor smo že javili, včeraj zjutraj priselil iz Sinaje. Na kolodvoru je izjavil novinarjem, da je zelo zadovoljen z uspehi sinajske konference. Medsebojni odnosi držav Male antante so postali čim bolj intimni in prisrčnejši. Na seji ministrskega sveta, ki je trajala od 11. do 13. popoldne, je zunanj minister dr. Ninčić kratko poročal o tej konferenci. Po poročilu zunanjega ministra se je na konferenci v Sinaji na eklatantnem način manifestirala notranja harmonija, ki spaša države Male antante v vseh skupnih gospodarskih in političnih interesih. Vse sklepe je konferenca sprejela soglasno. Maša antanta, kakor dosedal, hoče sledno in odločno izvrševati svoj program za ohranitev miru v Srednji Evropi in vstraja na stališču, da se ima izvršiti trianonska mirovna pogodba. Gleda stališča Male antante napram Poljski, Bolgarski in Grški je bila dosežena popolna soglasnost. V svojem poročilu je nadalje zunanj minister posebno naglašal veliko gostoljubje, ki je je izkazovala romunska vlada njemu in dr. Benešu.

Rekonstrukcija vlade.

— Beograd, 2. avgusta. (Izv.) Na včerajšnjem seji ministrskega sveta bi imelo priti na dnevni red tudi vprašanje definitivne rešitve rekonstrukcije Pašičevega kabinka. Po informacijah merodajnih krogov še ni prišlo med ministrskim predsednikom Pašičem in krono do končne rešitve in vlauda še ni obvezana o stališču krone glede predlaganega imenovanja novih ministrov. Iz vladnih krogov pa pričaja poročilo, da se vlada dopolnoma delno rekonstruirira na način, kakor je že pred dnevi javil vaš dopisnik.

— Odhod zunanjega ministra na Bled.

Zunanji minister dr. Ninčić odpotuje danes zvečer na Bled, da poroča Nj. Vel. kralju o sklepih sinajske konference.

Odhod ministrov v inozemstvo.

— Včerajšnji ministrski svet je vzel na znanje, da odpotveta ministrski predsednik g. Pašić in minister prosveite Marko Trifunović v inozemstvo. Prvi najpreje v Pariz in potem v Marijanske Lazne na odmor, drugi pa v svrno zdravljenje. Minister prosveite zastopa za časa njegove odstotnosti minister notranjih zadev Vujčić.

— Prihodna konferenca Male antante v Beogradu. Po poročilih iz Sinaje se ima prihodnja konferenca Male antante vrsti v Beogradu.

— Demokratični poslanci na volilni agitaciji. Predsednik demokratske stranke Ljuba Davidović in ostali demokratični poslanci so pričeli živahnemu volilnu agitaciju za občinske volitve. Te dni je imel Ljuba Davidović več shodov in konferenc v negotinskem okraju, odpotoval je včeraj v timoški okraj in po vrsti priredil po vseh važnejših krajih volilne shode. Tudi ostali demokratični poslanci se živahnemu udeležujejo volilne agitacije.

SPOMINJAJTE SE »DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA«!

Gospodarstvo.

IZVANREDNO GLAVNO SKUPŠČINO HMEJLJ. DRUŠTVA ZA SLOVENIJO. DNE 29. JUL. 1923.

Ker sta bila predsednik in podpredsednik zadržana, je ob določeni uri odbornik, g. Edvard Kukec konstatiral sklepnost, pozdravil v prv obilen Številu došle hmeljarje ter otvoril glavno skupščino. Pred razpravljanjem dnevnega reda je g. predsednik še pozdravil Šefu oddelka za kmetstvo pri Pokrajinški upravi v Ljubljani, gosp. Sancino, kateri se je tudi udeležil gl. skupščine. Pri razpravljanju dnevnega reda se je najprej vršil razgovor o međi, hm. obrativcem, katera pa so bili tozadne raznimi hmeljarji, kateri pa so bili tozadno prav različna mnenja. Z ozirom na dešto, da je do tezave međe za obiranje hmelja v različnih krajih in tako različnih razmerah zelo težavno, sklepla je el. skupščina, dati hmeljarem le neko tozadno podlago, katera pa za nje nikar je obvezna, nego se lahko prilagodi krajavnim razmeram. Glavna skrb pa mora biti, da se bo ves pridelek lepo obral in pravilno posušil. Končno je bil sprejet predlog g. Schaura, Vrantsko, ki se glasi: Obiravci dobe za lepo in pravilno obiranje ali vsakega škafca 1. Din gotovine in običajno hrano in stanovanje, ali pa 1/4 Din gotovine brzo vsega. Gleda razpoložljiva po šapiografu razmnoženih brzavilnih poročil iz Nišnberga ali Žateca se je sklenilo, da naj ostane pri sedaj vpeljanim načinu. G. Plavšak, Sv. Jurij je naprosto poslovod, da se pri izvandrem dviranju ali padanju cen tistih poverjenikov, kateri hočejo tozadne stroške kriti, obveščajo brzavilnim potom. Ko je poslovod obiljil to storiti se je za takšno potrošnjo tako zglasilo pet poverjenikov. Dobava brzavilnih poročil je zvezana z ogromnimi stroški, na kar je poslovod opozoril navzoče. O kritju teh stroškov pa ni bilo govora. Besedilo izpopolnitve državnih pravil je prečital poslovod, ter bil enočasno sprejet. Navzak občina pomanikanja gotovega denaria in navzak dozrevnega, visokih cenam za letosnji predlet (ca. 33–35 millionov Din) se je po daljši debati, katere so se udeležili gg. Schaur, Plavšak, Vabič in Piki, na predlog poslednoimenovanega gospoda sklenilo naj Hmeljarsko društvo potom Pokrajinške uprave, odd. za kmetstvo v Ljubljani načrtovati finančno ministristvo, da se potom Narodne banke podeli denarnim zavodom, zlasti pa Savinski poslovnici in Zeleni vsaj 5 millionov Din kredita za dobro dveh mesecov. Poslovod je potem javil, da je državni poslanec Ivan Pucelj poročal, da se bude uvozna carina na hmelji zvila od 5 na 75 Din v zlatu — kar bo le v korist načnemu hmeljarstu. Nadalje je poslovod poročal o legitimaciji za polovito vozino na južni železnični hmeljarski obraclen, o še nedovoljeni državnemu podprtju, o tem, da se skrbni občini obiranju hmelja in naposred, še o previdni prodaji hmelja. Predno je g. predsednik zaključil blizu tri ure tračajoč vseskozi zanimivo zborovanje, ki je šef oddelka za kmetstvo pri kmetijstvu pričel. Predložil je, da se vsega pridelka, ki je izkazovala romunska vlada njemu in dr. Benešu.

— g. Žagrebski žitni trg, Zagreb, 1. avgusta. Cene v dinarijih za 100 kg. postavno bačka, odnosno vojvodinska postaja notrajan: Pšenica 78/79 kg, nova 350–365. Žolta koruza 280–290. Ječmen za pivovarne 290–295, za krmo 270–280, oves 300–320, pšenica moka »s« 600–625, »s« 575–600, »s« 550–575, za krmo 200, drobn. otrebi 145–155, debeli 170–180.

Kultura.

— IV. Umetnostne razsvete »Kluba Madžar« ostane odprtih še za časa učiteljskega v novinarskega konгрesa, t. j. do 8. avgusta. Vstopna je med tem časom za delavce in učitelje proti izkaznici polovice.

— Jesenske književne novosti: Tiskovne zadruge. Za jesenski termin izda Tiskovna zadruga 7 knjig in steer. Veber, Znanost in vera, (Pota in cili), Černelli, Materijal in energija, (Pota in cili), Hurban-Vajanskij, Leteče sence. Prevd iz slovačine. (Prevdna knjižnica). Zbrani spisi Podlimbarskega I. zv. (»Slovenski pisatelji«). Noviček, Samošnik, Zbirka novel, Lihart, Županovica Micka in Veseli dan ali Matiček se ženi. (»Oder«). Veliki Šlemek-Čezer illustriran roman Z ognjem in mečem, ki je izhajal v snopilih in dostikan in bo v jeseni prišel v knjigarne kot enotna knjiga. Za božično književno serijo, ki jo prav bogata, so tudi že vse knjige v tisku.

— Weber France, Znanost in vera, Vedenslova ředitja, (Pota in cili), zv. 15–16. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani 1923. Str. 254. Mehko vezana knjiga velja 65.– Din po pošti 15. 10. več. Za kongres jugoslovenskega učiteljstva, ki bo te dni zborovalo v Ljubljani, je izdala Tiskovna zadruga za vsakega izobraženca zanimiv spis: Znanost in vera. V tem počela avtor psihološko analogijo znanstvenega in verskega mišljenja in gradi na tem analizi glavne zakonite razlike med znanstvenim in versvom. Zato ima spis tri dele: v prvem razpravlja o znanstvenem in drugem po verskem mišljenju, v tretjem pa o razmerju med znanstvenim in vero. Pri tem se pisatelj dotakne tudi vprašanja, kako mestno zavzetje napram znanost, celjski in konfesiji umetnost, ki mu leži nekako na sredi med znanstvenim in religijo. Ktogo prav toplo priporočamo vsem izobražencem, za katere so zgoraj navedena vprašanja, zelo interesanta. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani. Prešernova ulica 54.

Sokolstvo.

— Sokolski dom v Logatu. Vsi, ki se udeležijo otvoritve Sokola doma v Dol. Logatu, imajo polovito vožnjo na osebnih in brzavilkah, ki odhajajo iz Ljubljane 5.50, 12.05, 14.35, 19.30 – iz Rakova p. 6.10, 9.40, 15.20. Vsak udeleženec se mora pri blagajni in v vlaku izkazati z letno izkaznico Sokolskega Saveza, katero dobri pri domačem društvu. Odprava se vrši na ta način, da kupi vsak

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 2. avgusta 1923.

Štedenje, ki je zapravljanje.

Brez vsega je jasno, da more le povečanje produkcije in pa štedenje dvigniti blagostanje v državi. Zato smo načelno za vsako štedenje, če je le kolikaj utemeljeno. Nikakor pa ne moremo biti za takšno štedenje, ki pomeni naravnost zapravljanje, ker se vedno zgodidi, če se že skoraj dovrši ne stvari ne izvede do konca.

Tako zapravljanje je že zgodilo ravno te dni in ker smo slično štedenje že enkrat doživeli, ne bo odveče, če v zadnji ura opomnimo merodajne kroge, da se spremetujejo.

Leta 1920 je bila ustanovljena sekcijska za trasiranje proge St. Janževnica. Pod vodstvom višjega inženjerja Kavčiča se je takoj prileglo z delom, ki pa je bilo dne 10. novembra 1920. nepričakovano ustavljeno. Posledica tega je bila, da ni bil generalni načrt izdelan, da je bilo 100.000 krov vrzeh na cestu.

Koncem januarja tekočega leta je bila ustanovljena v Ljubljani sekcijska za trasiranje novih železniških prog v Sloveniji, ustanovljena z zakonom z dne 22. julija 1922. Trasirati se je imela proga Kočevje in Črnomelj-Vrbovščina pa St. Janž na Dolenjskem-Svencija. Z delom se je prileglo takoj, ko so postale vremenske prilike za delo v terenu ugodne. Vse delo je bilo tako dobro zasnovano, da bi bilo vse delo do konca julija t. l. končano. Kakor strela iz jasneg nebja pa pride na enkrat na log, da se trasiranje opusti, ker da je sekcijska ukinjena.

Dosedanji stroški sekcijske za trasiranje znašajo Din 300.000. Ves ta denar je z ukinjenjem sekcijske vrzen v vodo. In vendar bi moralo treba izdati samo še kakih 200.000 dinarjev in trasiranje bi bilo popolnoma dovršeno.

Ker tako štedenje gotovo ne more biti v intencijah naših državnikov, pričakujemo za trdno, da bo ministrstvo svoj odlok preklicalo, osotilo ker je sedaj najugodnejša doba za trasiranje železnic in bi bilo dva krati greh to ugodno letno dobo zamuditi.

Meščanstvo ljubljanskemu. Te dni se vrši v našem mestu troje za slovensko in jugoslovensko prosveto in socijalni razvoj važnih prireditev. Udrženje jugoslovenskega učitelstva in udrženje jugoslovenskih novinarjev imata svoja kongresa, a Slovensko zdarsko in teatarsko društvo proslavijo svojo 25letnico. Iz vseh pokrajin Jugoslavije prispo pri teh prililk odlični zastopniki jugoslovenskega novinarstva in učitelstva v Ljubljani. Vljudno vabim ljubljansko meščanstvo, da prirede velesloščovanjam, za jugoslovenski kulturni napredek in jugoslovensko narodno zavest zasluznim zborovalcem prisrečen pozdrav. Na mestnih poslopjih dam razobesiti državne in slovenske trobojnike ter vabim ljubljanske meščane, da blagovolijo storiti isto.

Zupan: dr. Perić.

Minister dr. Srščić in rudarska stavka v Sloveniji. Glasom beogradskih vesti obišče minister za šume in rudnike Slovenijo in bo osebno pregledal stanje sedanje rudarske stavke. Otdob obišče z ostale rudarske in lesne centre države.

Zastopniki vlade na kongresu UJU. Po poročju iz Beograda priredita na kongres Udrženja jugoslovenskih učiteljev v Ljubljani načelniki v ministrstvu prosvete Jovan Jovanović in načelnik Svetolik Stefanović. Jovan Jovanović bo obenem zastopal na kongresu ministra prosvete.

Politika in osebnost. Naše običajno politično mišljenje se hrani izključno z makijavelističnimi nauki, da po politiki odločuje samo surova sila, pretkanost nasilje itd. Za doseganje političnih uspehov ne vidimo druge poti, kakor število volilnih kroglič in moč strankarskega demagoškega aparata. V zablodi takih naukov zanemarjamo ostale činitelje političnega uspeha in vedno mislimo, da spada poštenost in osebno kvalitativno uveljavljivanje v staro šaro. Pozicija pa, ki jo danes zavzemlje celokupno slovenstvo v novi jugoslovenski državi, nas temeljito poučuje o zmotnosti makijavelističnih nauk, kadar se pojavljajo nestreljivo in kadar ne pripuščajo v javnem življenju še drugih moralnih in osebnih kvalitet. Vsled velikega državnega ozemlja in lastne maštevilitnosti smo Slovenci prišli ob vso moč v sredini države. Seveda je prispevala tudi pogrešna politična taktika, da smo začeli v današnjem brezpomembnosti. Toda glavni razlog ne tiči v politiki, marveč v moralnih in delovnih kvalitetah današnje slovenske inteligence. Ta inteligenco brez razlike strank prvi ni politično usmerjena. Drugič nima višjih državnopolitičnih idealov, katerim bi se posvetili s celo dušo in v vsem svojim znanjem. To opazimo že na zunanjem znaku, da naši uradniki nečajo v Beograd in naravnost odklanjajo prilike, katere nudi sedanje uteleševanje oblasti nove velike države tistim, ki so dobre volje in ki se zanimajo za državnopolitične, za državnoslovene, za upravne, za socijalne in druge velike probleme sodobnega časa. Ravno naša inteligenco nima duševnega stika z idejami velike države, ker je upravni problemi ne zanimajo, ker ne čuti lepote socialnega ustvarjanja, zato tudi ne najde poti do Beograda, ne išče možnosti uveljavljivanja. Prvotno smo pričakovali, da postane ta inteligenco najlahtnejši strokovni ferment nove jugoslovenske državnosti, da stopijo na plan ter da zasedejo v gospodarstvu, finančah, prosveti, kulturi posvetovalno in vodilno vlogo. S strahovitim razočaranjem čutimo povsod mrvilo, država je prepričena dvem, trem srbskim politikom in strokovnjakom. In vendar poti političnega vpliva ne pade samo na

ko strank in demagoškega strankarskega aparata. Odprtia je še lepša in ta gre preko osebne sposobnosti, strokovne pripravljenosti ter ljubezni do javnih in državnih idealov. Le priznajmo si, da nam vsega tega manjka. Priti bo že moral nov rod s svežimi osebnimi ambicijami, z voljo idealnega žrtvovanja in sodelovanja na izgradnji velike države in še lepšega jugoslovenskega kulturnega prednika.

Sezija na Bledu. Odkar je naš najvišji gost, naš prejeljbeni kralj, na oddihu v svojem lepem dvorcu »Suvoborje«, je sezija na višku, hoteli in privatna stanovanja so sedaj vsa oddana. Letos se lahko trdi, da je naš biser Bleš postal zares svetovno kopališče, prisliši Američani, Angleži, Francozi, Čehi ter iz najrazličnejših krajev naše domovine Jugoslavije odlični gosti. Malone vsi so polni hvale o krasoti naše nebeske narave, o nad vse prijetnih in zdravih solnčnih in jezerskih kopelih, zadovoljni so tudi z letos vsepovsod kako primernimi cenami bodisi glede sob, bodisi glede prehrane. Na trgu dobiš vedno okusne aromatične gorske jagode, saj so te izpod Triglava znane po krasnem svojem vonju; nekatere rodbine, ki so na letovišču po vilah, tudi same kuhajo, trg jimi nudi vse potrebowe zelenjad in sadje v izobilu. Po hotelih, v kavarni, vse povsod to postrežejo dobro, velikomestno, točno! Popoldne se šeta elegantno občinstvo v hladnem, senčnem parku ob zvokih pridno svrajoče mariborske vojaške godbe, o mraku se zbijajo neštevilno ladjo po divenem jezeru, zvečer pa ti nudijo zdraviliški dom, kasino in kavarna Toplice zbirališče veselih letoviščarjev, ki ob godbi v raznih jezikih kramlajo, nekateri se zatečejo prej v svoje snažne posteljice, ki so pa manj zaspenci, pa hajdi v Bar, kjer vidiš najnovejše vrste plesov plesati z preciznostjo in eleganco, kakor malo kje drugod, v tem so posebno na vrhuncu Francozi. V nedeljo, 5. avgusta priredi blejski Sokol tombolo v korist nowega sokolskega doma, kateri bude, tako Bog pomozi, drugo leto izročen svoji svrhi. Upamo, da pohiteta dan tudi Ljubljanci na Bleš malo se pokopata, je vse kaj drugega, kakor v »malem grabnu« ali v Ljubljani. Kdor je enkrat vzljel jezerske kopeli, ne pozabi tega nikdar, pa tudi tombola ima kaj lepe dobitke, kaj, ko bi kakšen Ljubljancan zadel tombolo »živega preščika!« — ne bilo bi slab!

Izmembre v sodni službi. Ministrstvo pravde je z odlokom z dne 25. julija 1923 premestilo sodnike Franje Zöserje iz Kočevja in Josipa Trješke iz Krka v Litijo, dr. Frana Macarola od deželnega sodišča v Ljubljani v Celje, Vladimira Veluščeka iz Litije k višjemu deželnemu sodišču v Ljubljani. Imenovalo je sodnike v okrožju višjega deželnega sodišča ljubljanskoga Franeta Detetola za Trebnje, dr. Vinko Zorca za Ribnico, dr. Josipa Novaka za Ptuj, Antona Lovšina za Kočevje, Vinka Strukila za Krško, dr. Borisa Mihalčiča za Mursko Soboto, dr. Josipa Šenka za Kamnik, Silva Pakštka za Kozje, Miroslava Rebula za Šmarje, dr. Mirkra Kersnika za deželno sodiščje v Ljubljani, Karola Turka za Kostanjevico. — **Službo okrož. državnikov.** Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani razpisuje službi okrožnih zdravnikov za zdravstveni okrožji Poličane in Gornji Grad. Interessenti se opozarjajo na razpis v »Uradnem listu«.

Sušak carne prost. Ministrski svet je na predlog finančnega ministra sklenil oprostitev Sušaka in ostanek tretjega dalmatinskega pasa za eno leto plačevanja carine. Ti kraji so torej, kakor svoječasno prvi v drugi dalmatinski pas, za navedeno dobo osvobojeni plačevanja carinskih in trošarskih tak.

Identifikacija Oberdankovega okostnjaka. Preteklo jesen so izkopali v Trstu na vojaškem pokopališču okostnjak, o katerem so slutli, da predstavlja ženske ostanke italijanskega mučenika Oberdanka. Gotovosti za to pa ni bilo. Radi tega je bila izbrana komisija, ki je proučila vse okolnosti, da končno izreče ali identifikacijo izkopanega okostnjaka ali pa ga zoper zakopanje, ker ne podaja sigurnosti za to, kar so iskali. Neka tržaška žena je trdila, da ona ve za gotovo, da je Oberdank pokopan bližu vodnjaka. Res so dobili tam okostnjak brez glave (Oberdank je bil obglavljen) ali pri nadaljnem kopanju po pokopališču so našli še dve drugi trupli brez glav. Tako ni bilo mogoče dolgo časa dognati, kateri okostnjak naj smatrajo za Oberdankov, kazalo pa je vse, da bo pravi vendar le oni, ki so ga izkopali pri vodnjaku, ker je najbolje odgovarjal popisu postave Oberdanka, ki je bil bojišček človek. Na zadnje so poklicali v Trst krčmarja Kneza iz neke vasi pri Beljaku, ki je služil kot vojak v Trstu leta 1882 in je bil službeno navzoč pri Oberdankovem pogrebom. Ko so ga pejali na vojaško pokopališče, se je Knez kmalu ozrl proti vodnjaku, šel tja in pokazal na kraj, kjer je bil po njegovem spominu pokopan Oberdank. Baš tam pa so preteklo jesen izkopali omenjeni okostnjak, ki ga smatrajo sedaj Oberdankov. V kratkem se razglasil izid preiskave uvedoma omenjene posebne komisije.

Iz kloake klerikalnega žurnalizma. Tuk pred novinarskim kongresom in tik pred katoliškim shodom čitamo v »Domoljubu« slednje notico: »Od kar vladu pri nas samostojno-liberalni centralizem, se je župniški davki povisil 24 krat. To se prav

vi, kdor je plačal leta 1919 n. pr. 5 K župniškega davka, ga bo moral sedaj 120 K. Naši poslanci so se za žive in mrtve borili zoper to, toda centralizem daje moč strški večini, da je bol proti njej izredno težak...« Da bo ilustracija klerikalne župniščine kloake popolna, pripominjam: Prvič je bil zvišan župniški davek, ko je bil minister dr. Korošec in sicer za Štirikrat. Drugič je bil povisan ta davek pod sedanjem homogeno radikalno vlado, ki se je glasom Markovega protokola omogočili naši klerikalci. In sedaj je bil povisan Štirikrat. Klub tem notoričnim dejstvom pa si upa »Domoljub« tako nezaslišano povtarjati resnico. Ampak »Slovenec« si bo vseeno še predzrnil dajati morale lekcije drugim.

Poklicno farbanje. Še eno cvetko iz klerikalne kloake. »Domoljub« z dne 18. junija poroča, da je dosegel postanek Komunist, da so bili na orožju vso vojnico vojaki že dne 20. junija odpuščeni. Kdo bi si misli, da ima Slovenija tako upivne parlamentarce! Čudimo se samo pozabilnosti poslancev Kogovnika, da javi tako imenito pridobitev šele po treh tednih.

Donesek k »Slovenčevu žurnalizmu«.

— **Sezija na Bledu.** Odkar je naš najvišji gost, naš prejeljbeni kralj, na oddihu v svojem lepem dvorcu »Suvoborje«, je sezija na višku, hoteli in privatna stanovanja so sedaj vsa oddana. Letos se lahko trdi, da je naš biser Bleš postal zares svetovno kopališče, prisliši Američani, Angleži, Francozi, Čehi ter iz najrazličnejših krajev naše domovine Jugoslavije odlični gosti. Malone vsi so polni hvale o krasoti naše nebeske narave, o nad vse prijetnih in zdravih solnčnih in jezerskih kopelih, zadovoljni so tudi z letos vsepovsod kako primernimi cenami bodisi glede sob, bodisi glede prehrane. Na trgu dobiš vedno okusne aromatične gorske jagode, saj so te izpod Triglava znane po krasnem svojem vonju; nekatere rodbine, ki so na letovišču po vilah, tudi same kuhajo, trg jimi nudi vse potrebowe zelenjad in sadje v izobilu. Po hotelih, v kavarni, vse povsod to postrežejo dobro, velikomestno, točno! Popoldne se šeta elegantno občinstvo v hladnem, senčnem parku ob zvokih pridno svrajoče mariborske vojaške godbe, o mraku se zbijajo neštevilno ladjo po divenem jezeru, zvečer pa ti nudijo zdraviliški dom, kasino in kavarna Toplice zbirališče veselih letoviščarjev, ki ob godbi v raznih jezikih kramlajo, nekateri se zatečejo prej v svoje snažne posteljice, ki so pa manj zaspenci, pa hajdi v Bar, kjer vidiš najnovejše vrste plesov plesati z preciznostjo in eleganco, kakor malo kje drugod, v tem so posebno na vrhuncu Francozi. V nedeljo, 5. avgusta priredi blejski Sokol tombolo v korist nowega sokolskega doma, kateri bude, tako Bog pomozi, drugo leto izročen svoji svrhi. Upamo, da pohiteta dan tudi Ljubljanci na Bleš malo se pokopata, je vse kaj drugega, kakor v »malem grabnu« ali v Ljubljani. Kdor je enkrat vzljel jezerske kopeli, ne pozabi tega nikdar, pa tudi tombola ima kaj lepe dobitke, kaj, ko bi kakšen Ljubljancan zadel tombolo »živega preščika!« — ne bilo bi slab!

Razstava in prodaja deških ročnih dmlj. ljudske šole na Bledu. Prireditev podprtih z dne 2. avgusta na Bledu v dnech 3., 4. in 5. avgusta t. l.

Kašča v sodu. — Pred dobrim mesecem je vaš list in na njem še nekateri objavili notico, da je umrlo mislim v Beogradu troje ljudi, ker so bili pilo iz sodnika, v katerem so potem našli kačo (mrtno ali živo?) Kakih štirinajst dni pozneje se je s stvarjo pobavil očitivo zelo resen gospod, ki je rekel, da tisto s kačo v sodu ni izključeno, pa je navedel še nekaj podkreplih primate. Sedaj, ko je prešlo sjet štirinajst dñi, vprašam jaz spodaj nepodpisani: ali je res ali ni to, kar so nam pravili že v osnovni šoli, da kačiš strup škoduje edino v krvi, nikoli ne v želodcu in da lahko brez skrbki kači pil celo izčuša, če imaš le ustnice in ustna zdravja? Kako je torej s to zadevo skočila kača ni bila samo — morska kača, rojena iz naših dñi težav?

Celjske vesti. — Nemška prednost. V nekem hotelu na Ljubljanski cesti svira po večernih godbi orkestra iz Zagreba, katera igra vmes tudi slovenske komande. Zvezeli so smo, da dotechni hotelišči kaj rad slovenski komadi ne sliši da je godbi haja namignil ali celo predvzeligrati igrali slovenske komande. Kljub temu da je dotechni hotelišči kaj rad — Odkar pa je iz stare zaduhle kaznine napravil gospod Krapež moderno kavarno, luxuirzno restavracijo ter krasen vrt z udobnimi verandami in ustvaril pred kavarno in v »Zvezdu« vedno prav pravljivo občinstvo in pravljivo občinstvo v zvezdu. Vzdejmo zato vse občinstvo v »Tuskulume« prijetnosti in udobnosti. Vsakodnevni vojniški koncert na vrtu za solenski orkester v paviljonu razvedutev in blizu občinstvo s svojimi res umetniškimi prizivanji. Postreži se v kavarni in restavraciji »Zvezda« tudi naši smerki lubarji, ki se je tu razveljavljajo. Kakšna skoda krasnemu drevetu! — Prejšnji teden je strela ubila na Veliki planini 3 krave in eno svino. Ko prikarakom v Ljubljano, napravljeno iz let na Bleš, kjer bomo pozdravili jugoslovanske vladarje kralja Aleksandra, ki je skoraj nihče.

Koncert v Kavarni »Emona«.

— **Koncert v Kavarni »Emona«.** Za Ljubljane je bila naša »Zvezda« vedno prav ponos. Nahajajoča se v sredini mesta, nudi v poletnih večernih mladi in starem prijetju, hlad v oddih. Naša »Zvezda« slovi in ni čuda, da jo obiskujejo tudi došli tujci kaj radi. — Odkar pa je iz stare zaduhle kaznine napravil gospod Krapež moderno kavarno, luxuirzno restavracijo ter krasen vrt z udobnimi verandami in ustvaril pred kavarno in v »Zvezdu« vedno prav pravljivo občinstvo in pravljivo občinstvo v zvezdu. Vzdejmo zato vse občinstvo v »Tuskulume« prijetnosti in udobnosti. Vsakodnevni vojniški koncert na vrtu za solenski orkester v paviljonu razvedutev in blizu občinstvo s svojimi res umetniškimi prizivanji. Postreži se v kavarni in restavraciji »Zvezda« tudi naši smerki lubarji, ki se je tu razveljavljajo. Kakšna skoda krasnemu drevetu! — Prejšnji teden je strela ubila na Veliki planini 3 krave in eno svino. Ko prikarakom v Ljubljano, napravljeno iz let na Bleš, kjer bomo pozdravili jugoslovanske vladarje kralja Aleksandra, ki je skoraj nihče.

BENEFICA IVANA ZAIKINA.

Slopošno znani in priljubljen atlet in

Danes ob 6. zjutraj je umrla naša ljuba mati, stara mati in prababica, gospa

Marjeta Čelešnik roj. Železnikar

Po 85 letih trpljenja je odšla, da najde plačilo za svoja dela. Naj ji bo Bog pravičen sodnik!

Pogreb se vrši v soboto, dne 4. avgusta 1923 ob polu 3. popoldne izpred hiše žalosti, Trnovska ulica 29.

Blag bodi spomin nanjo in mir njeni duši!

V Ljubljani, dne 2. avgusta 1923.

Zaljuboče rodbine: Florjančič, Bitenc, Miculinič, Pleško, Bohinjec.

PODRUZNICA CRNOMELJ LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

naznanja, da je pričela s

1. avgustom t.i.

svoje poslovanje ter se pripravlja za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Stalne cene pod surove in parite ob največji izbiři
nudi za vse vrste blaga

V.

mednarodni dunajski semenj

2.-8. septembra 1923

Pojasnila daje

WIENER MESSE, WIEN VII.,
ter častno zastopstvo v Ljubljani:
Avstrijski konzulat, Turški trg štev. 4.

Športne, vojaške in železničarske čepice

Izdaje P. Šemko, kuznar
Križevniška ulica 7. 2712

Dr. Drč

ordinira zopet redno od 2
do 3 vsak dan.

Beecheynova ul. 15 prtl.
(Nepremožnim brezplačno.)

Zidna opeka

normalno in močno žgana, pri-
znana najboljša kakovost se nudi
vsaka množina po dnevni ceni.

R. Smilčevski, arhitekt
in mestni stavbenik, posestnik ope-
karne na Viču. — Rimská cesta 18

Zeloga na drobno na
Opekarški cesti 18. 7915

Dojilja

se išče za takojšen nastop. Naslov
pove uprava Slov. Naroda. 7883

Naznanilo.

Vljudno naznamo cenjenim damam, da se je preselila
trgovina z damskimi klobuki Z. GORJANC & Ko., iz Mestnega
trga št. 3 na Sv. Petra cesta 27, zraven hotela Tratnik.

Prosimo cenjene dame še za nadaljnjo naklonjenost ter se
bilježimo z odličnim spoštovanjem.

Z. Gorjanc & Ko., modistka,
Sv. Petra cesta št. 27.

Prst in gramoz

se oddaja na stavbišču Okrož-
nega urada zavarovanja delavcev
na Miklošičevi cesti. Več se po-
zive na stavbišču. 7950

IJAVA.

Izjavljam s tem, da naš dru-
žnik g. Ivan Stražar, Ljubljana,
ni pooblaščen samostojno
sklepati v imenu naše tvrdke ka-
koršnikoli pogodb ter podpisovati
naročila.

Jesenice, 26. julija 1923.
Gradbeno podjetje:

Arh. V. Krašnar & Ko.,
Jesenice, Ljubljana, Zagreb

Meblovano sobo

išče ravnatelj, kako snažno,
s posebnim vhodom in elek-
trično razsvetljavo po mož-
sti s kopeljo, v bližini glavne
pošte. Natančne oferte na
upr. Slov. Naroda pod even-
tuelno s hrano 7822.

Vizitke in kuverte priporoča

Narodna tiskarna
v Ljubljani.

Globoko užaločena naznanjava vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem pre-
bridko vest, da je preminula, previdena s
sv. zakramenti, najina iskreno ljubljena mama,
gospa

Ana Maisel roj. Košak

v 70. letu svoje starosti.

Pogreb se vrši v sredo, dne 1. avgusta
1923 ob 17.

Prosiva tihega sožalja.

Rogaška Slatina, dne 30. julija 1923.

Josipina, hčerka

Fran, sin

Za odgovore uprave
naj se priloži
1 dinar.

MIL OSI GLASI

Cene od 1. do 20
besed 5/-; vsaka
nadaljnja beseda 30
para, z izvenčino vred.

Službe

Iščem izdelo-
vatelja zabojev,
kateri bi prevzel izdelo-
vanje večje množine za-
bojev. — Ponudbe pod
»Stalno delo/7937« na
upravo »Slov. Naroda.«

RIZNO

MALI OGLAS
lahko izračunati sami in
posliti iznos v gotovini
ali v znankah v pismu, z
besedilom vred.

V dobro in
popolno oskrbo
se sprejmeta eden ali
dvajset let star
otroka. — Naslov pove
uprava »Slov. Nar.« 7954

V najem se doda
klev s sobo, skladisčem
in podstreljem v Zgornji
Siski po ugodnih
pogojih. — Vpraša se:
Ljubljana, Dr. Zarniko-
va ulica 19. prtl. 7873

Gospodinčna

prednjih let, simpatične
zunanosti želi kakor slas-
čičarno na račun ali v
najem. — Ponudbe pod
»Marljivost/7949« na
upravo »Slov. Naroda.«

Kanareček

je zgubil. Ker je spo-
mislne vrednosti, se pro-
si najditev, naj ga od-
da proti nagradi lastni-
ku v Židovski ulici št. 4.
7916

Družabnika

z 50 do 60 tisoč dinarjev
člerno; event. posojilo
proti 50 % udeležbi na
dobjiku. — Ponudbe pod
»Gotov dobitek/7943« na
upravo »Slov. Naroda.«

Pisalni stroj

Smith & Bros. pripraven
za g. odvetnike ali ura-
de, se zamenja za Oliver
ali Remington. — Po-
nudbe pod »V dobrém
stanu/7880« na upravo
»Slov. Naroda.«

Potrošačima na

znanje!
Večji kolonialni smole, t. e. terpentina proti
vodom in tiam na lesoru
po ameriški cen. — Si-
nadin Sakovič, trgovac,
ul. Fran Depere 40 u
Skopju. 7332

Lokali

DRŽ. NAMEŠČENEC
z držuno se obraže na
dobjiški uradnik, gre eventualno
kot sostanovalec. — Po-
nudbe pod »4000 do 5000 dinarjev
proti venitvi v mesecu
obrokih 500 Dn. — Po-
nudbe pod »Sloška/7935« na
upravo »Slov. Nar.«

GOSTILNA in TRGOVINA

se odda tekoči na račun
Maks Kopitar, Cerk-
uica št. 50. — Pogoj
istotam. 7818

Dopisovanje

Skrajno obupana

poštena boljša gospodin-
ka, ki bi valedružinskih

razmer rada zvečala od
doma, išče zavetja. Prida-
na v vseh ozirih. Sprejela
bi službo v kakih pisarni
ali kaj sičnega samo proti
stanovanju in hrani. — Po-
nudbe pod »Nujna po-
moč/7887« na upravo »Slov.
Naroda.«

Inserati v »Malih oglasih«

imajo neoporečno velik
uspeh v »Slov. Naroda.
Cena za prvi 20 besed
5.— Dn. vsaka nadaljnja
beseda 30 para.

Portland - cement

v vsaki množini in po tovarniški ceni vedno v zalogi.

Trgovci dobijo primeren popust.

Predajni urad portlandskega cementa, A. PE-
ČEVNIK, Ljubljana, pisarna in skladisča Cesta na
južno železnicu.

= Vagon suhih siv =

se bo prodal

dne 4. avgusta ob 10. v skladisču južne železnicice
v Ljubljani na javni dražbi.

7932 Postaja Ljubljana gl. kol.

PRAVKAR JE IZSLA NOVA KNJIGA

KSAVER MESKO:

= Naše = življenje

Cena broširani knjigi Din 18—, po pošti Din 21—.

Cena vezani knjigi Din 25—, po pošti Din 28—.

Narod. knjigarna, Ljubljana
Prešernova ulica 7.

Upokojen grožnik se sprejme kot nočni čuvaj

k večemu industrijskemu podjetju. Plača dobra. Pred-
pogoj je trenost in energičen nastop. Ponudbe pod
»Orožnik 7931« na upravo Slov. Naroda. 7931

„Brata Pohlin I. dr. Vesna“

tvornica
vlasnic, klukic, rinčic za čevlje,
kovinastih gumbov i. t. d.

sprejema vsa
naročila, ki se
vezijo v znankah v pismu. Pri
6865

Palma
Ne na nisko ceno

teamvec na kvalitetu

morate paziti kadar kupujete gumi pot-
petnike. Zahtevajte od Vašega črevljarija
izrečeno Palma kaučuk peta in potplate.

